Ar pascha wisuschehkliga augsta Keisara wehleschanu.

Maksa ar peesuhtischanu par pasti:
Ar Peelikumu: par gadu 2 rbl. 75 kap.
bes Peelikuma: par gadu 2 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu 1 „ 40 „
bes Peelikuma: par ½ gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 90 „
bes Peelikuma: par ¼ gadu — „ 70 „

Maksa bes peesuhtischanas Rigâ:
Ar Peelikumu: par gadu 1 rbl. 75 kap.
bes Peelikuma: par gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu — „ 90 „
bes Peelikuma: par ½ gadu — „ 55 „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 50 „
bes Peelikuma: par ¼ gadu — „ 30 „

Mahjas Weesis.

Mahjas Weesis teek isdots sestdeenâm no pilst. 8 sahkot.

Maksa par sludinaschanu: par weenas slejas smalku rakstu (Petit)-rindu, jeb to weetu, ko tahda rinda eenem, maksa 8 kap.

Redakzija un ekspedizija Rigâ, Ernst Plates grahmatu- un bilschu-drukatawâ un burtu-leetuwê pee Peters basnizas.

37. gada-gahjums. — Mahjas Weesis isnahk weenreis pa nedeku.

№ 25. Sestdeen, 20. junijâ. 1892.

Mahjas Weesi ar Peelikumu war pastellet un **sludinajumus** nodot **Rigâ, manâ drukatawâ un Latweeschu grahmatu pahrdotawâ pee Petera basnizas.** Bes tam Mahjas Weesi war wehl pastellet bes daudsi peenemschanas weetâm Peterburgas un Jelgawas Ahrrigâ, wehl zitâs pilsehtâs, kâ: **Zehsis:** B. Peterson un Grahwel kgu pahrdotawâs; **Walkâ:** M. Rudolff un Paulin kgu grahmatu pahrdotawâs; **Walmeerâ:** E. G. Trey un dehla kgu grahm. pahrdotawâ; **Rujenê:** J. Alksne kga grahm. pahrdotawâ; **Laudonâ:** pee grahm. sehjeja Karl Gruhsin kga; **Jaunjelgawâ:** A. Schwabe kga grahm. pahrdotawâ; **Jelgawâ:** Besthorn kga grahm. pahrdotawâ, Pils eelâ; H. Allunan un Jaeger kgu grahm. pahrdotawâs; **Bauskâ:** Beckmann kga grahm. pahrdotawâ; **Kuldigâ:** Besthorn kga grahmatu pahrdotawâ; **Talsôs:** H. Tow kga grahmatu pahrdotawâ un bibliotekâ un Wolontschewski kga grahmatu pahrdotawâ. Tad wehl „Mahjas Weesi" war apstellet pee saweem zeen. draudses mahzitajeem, skolotajeem un pagasta skribweeem, kurus mihli luhdsu, tahdas apstelleschanas laipni peenemt.

Par sinu.

Teem lasitajeem, kas gribetu „Mahjas Weesi" us nahkamu pusgadu, t. i. no 1. juliju lihds 31. dezembrim, apstellet, te sinojam, ka tahdus apstellejumus labprât peenemam. — Maksâs par pusgadu: kad pa pastu japeesuhta **ar** Peelikumu 1 rbl. 40 kap., **bes** Peelikuma 1 rbl. — Kas tepat Rigâ sawu lapu grib sanemt, teem maksâs **ar** Peelikumu 90 kap., **bes** Peelikuma 55 kap. — Awischu apstelleschanas un sanemschanas weetas paleek tahs paschas, kas gada eesahkumâ bija usdotas.

Ernsts Plates, „Mahjas Weesa" ihpaschneeks un isdewejs.

Dr. phil. Arnolds Plates, atbildoschais redaktors.

Wehstule no Ufas gubernas.

Jau no sen seneem laikeem ir isslaweta melnsemes augliba un isdewiba, kura gadu desmiteem, pat wairak simteem, apstrahdata nemehslota, tomêr mehds isdot labus auglus. Un tomêr scho melnsemes strehki pehrnajâ gadâ peemekleja tahda neaugliba, tâ ka eedsihwotajeem, ja netaptu no augstas waldibas palidsets, buhtu pilnigs bads jazeesch. Tâ ka neaugliba isplatijâs pa wairak gubernam, tad, domaju, ari zehloni winai wispahri nebûs weenadi. Sche gribu zeen. lasitajeem pawehstit no Ufas gubernas, kura scho rindinu rakstitajam wairak pasihstama un kuru ari pa dalai bij aiskehruse neaugliba.

Leelu dalu semes auglu isdewiba atkaras no semes isstrahdaschanas; laba seme, nepeeteekoschi isstrahdata, isdod masak auglu, nekâ wahja seme, labi isstrahdata. To it ihpaschi sche war redset. Lai gan Ufas gub. ir us ta pascha grada no ekwatora kâ Kurseme, tomêr zaur to, ka Kurseme ir juhrmalâ, gaiss te ir daudz mehrenaks un ari preeksch labibas isdewigaks; siltums Kursemê reti aissneedz 25 gr. R., tapat aukstums naw leelaks. Sche turpreti siltums sneedsas daschreis pahrak par 35 gr. R. un aukstums ari naw masaks. Saprotams, ka schahds siltums nepaleek bes eespaideem us sehju, ihpaschi tahdâ sausâ gadâ, kahds tas pehrn bija, kur leetus no 1. junija lihds julija sahkumam nemas nebija. Tad wehl saus umu paweizina deenwidus un seemela wehji, jo seme sche lidsena un naw meschu, kalnu, kas spehtu tos aisturet; tapat ari wakara wehjsch neko labu neatnes.

Wisi sche augschâ minetee apstakli tik leelu eespaidu nebuhtu darijuschi, ja semi peenahzigi isstrahdatu. Widsemê semi ar 2—3 reises weenai sehjai; sche turpretim lahgâ neisar ne 2 reises. Ari arkli koti nepilnigi; nereti sastop tihrumus, kur weena waga arta, otra atstahta. Tadêl naw nekâds brihnums, ka lihdsâs schim tihrumam lihgojas trekna labiba, kamêr wahji isstrahdatajâ sehja gluschi nekahda, wahjina. Te atkal eeradums spehlê sawu lomu. „Kâ muhsu tehwi bija paehduschi, tâ ari mehs istiksim, ja Deews dos," schejeeneets mehds teikt.

Ja, agrak tehwu tehweem auga gan labaki. Kadêl? To mehs tuhliu redsesim. Ja kahds noliktu sinamâ weetâ kahdu leelu naudas sumu un no tahs aisweenu nemtu nost, kaut ari pa masâm dalam, neko klaht nelikdams, tad tatschu kahdreis tam wairs nebûs ko nemt, buhs krahjums pagalam! Tapat tas ir ar semi, weenadi no tahs nemt un nekad neatdot patehretâs weelas, beigu beigâs peenâk pee ta, ka ta beidz auglus isdot, ko pilnigi redsam pee sahdscham, kas pahra simtu gadus jau tos paschus laukus apstrahdâ.

Latweeschi wisi ir us jaunas semes, meschâ, apmetuschees; saprotams, ka meschu nozehrtot, semi tâ newar isstrahdat kâ wezôs laukôs. Sche ir daudz gruhtaki jaunos laukus cetaisit nekâ Widsemê, jo lapu koku saknes te ir brihnum sihkstas. Kad jau dabon weenreis pahrart, wairak ne. Tomêr pee laba biruma eekuł no desetinas ap 150 pudu un tas ir peeteekoschi. Tekłât japeemin, ka us desetinas sche tik mehds sehť 7—9 pudi, tâ tad eekuł ap 20 graudu; wezôs laukôs turpretim leelu leelais, ja 110 pudus war raschot; tomêr tahdu ir mas, wairak tâ ap 80 pudu no desetinas tik eekuł.

Ja, redz, kas par starpibu! To jau ir eewehrojuschi prahtigakee un sahk jau drusku mehslot, lai gan masâ mehrâ, tomêr ar laiku buhs jaseko wiseem schim paraugam. Atbildot ihsumâ us jautajumu, kadêl gan neaugliba spehja tik leelâ mehrâ isplatitees, ja atbildtas notika leetus truhkuma dehł, ko wehl paweizinaja ziti, augschâ minetee apstahkli.

Seme, kur Latweeschi apmetuschees, Ufas aprinki ir lidsena un weetâm lehni paaugstinadamâs, ir weetas, kur janobrauz werstem desmitam us leju un tapat us kalnu, stahwu paaugstinajumu; kalninu mas. Upites, strautini turpretim ir ar dsilâm grawam, kahdas muhsu tehwijâ reti sastapsi. Seme wiszaur ir melnseme, ar neleelu isnehmumu grantes un wisur ir gahls apakschâ; melnsemes kahrta weetâm sneedsas lihds 2 pehdi, weetam masak. Akmeni te ir reta leeta; tahdu semes akmenu, kâ Widsemê, te naw, turpretim sche ir gan weetas, kur isrok olu akmenus, apju krastôs wiswairak un daschâs augstakâs weetâs. Weena sorte ir tik mihksta, ka ar sahgi sahgejot, tas neko neatkoschas. Eewehrojot to, ar kahdeem naudas apstahkleem katris eesahzis, war teikt, ka schejeenes Latweeschi ir deesgan us preekschu gahjuschi un ja nebuhtu eesahkumâ wairak kluhdu darijuschi, buhtu wehl wairak us preekschu tikuschi. Leela kluhda bija tâ, ka atnahkdami gribeja wisu pehz Widsemes modes darit, ko te wis newar. Tâ rudsi te jasêj no 1.—15. augustam, bet Latweeschi, te atnahkdami, sehj tikai kâ Widsemê eeraduschi, lai gan te wairs naw Widseme un te no tahdas wehlas sehjas mas kas isnâk. Tapat bij gribot negribot jaatmet meeschu sehschana, jo lai gan tee gadeem isaug koti brangi, tomêr tahdu gadu mas, wairak tahdu, kur, zik issehja, ikdaudz wis atpakal nedabuja! Wasaraja ihstas labibas te ir: ausas, polbas un prosas. Neskatotees us wisâm schahm kluhdam, schejeenes Latweeschi ir deesgan us preekschu gahjuschi un ari nahkotnê tas pats zerams.

Pazariņš.

No eekschsemes.

a) Waldibas leetas.

Jauni buhwes nosazijumi. Jaunos buhwes nosazijumus, kurus kahda pee eekschleetu ministerijas eezelta komisija sem slepenpadomneeka Giberta preekschneezibas isstrahdajuse, walsts padome apstiprinajuse. Jaunôs buhwes nosazijumôs sewischki eewehrojama ta nodala, kas sihmejas us koka buhwejumeem. Schi nodala isstrahdata tahdejadi, ka wina atteezas us wiseem teem prasijumeem, kas sihmejas us droschibu pee ugunsgrehkeem.

Par weselibas kopschanu skolâs. Peterburgas un zitu apkahrtejo gubernu lauku skolam drihsâ laikâ tapschot issuhtita „eekschleetu ministerijas medizinaldepartamenta pamahzischana, kahdejadi behrni issargajami no lipigâm slimibam."

b) Original-sinojumi.

No Pinkeneekeem. Muhsu ugunsapdroschinaschanas beedriba pehrnwasar pa Jahneem bij isrihkojuse salumu balli pee Dambja krogus, otrreis atkal balli pa seemas swehtkeem, Nikolai skolâ. Mehs ar' slinki nebijam, isrihkojumus apmeklet, sawas kapeikas dewam, bet nesinam, kahdam mehrkim eenehmums palika par labu; lihds schim tas wehl naw finams. Tagad muhsu beedriba no tahdeem isrihkojumeem un preekeem ir pawisam apklususe, un muhsu dseedataju kori ar' eesnauduschees. Laiks nu atkal buhtu, no jauna mostees un zeltees kahjâs. Muhseji tagad atkal sahk stipri krogus balles apmeklet. G.

Wehl no Pinkeneekeem. Muhsu Annas kapsehta pehz daudz gadeem nu reis dabuja jaunus kapsehtas wahrtus, jo wezee wahrti krita no engeem ahrâ; ari sehta tika sataisita, redz ari kapu weetinas wairak ar sakeem weleneem apliktas un kahdu pukiti wirsû usstahditu. Pinku Nikolai kapsehtas wahrti ari jau taisas us gahschanos; laiks buhtu, ari winus sataisit, ik katrs par to preezatos. Zipotajs.

No Ikschkiles. 12. junijâ sche bija agrak atzeltâ pag. wezaka un diwu weetneeku eewehleschana; par pagasta wezako eewehleja Andreju Aplozinu, no Tihnuscheem un par weetneekeem Sloku un Schmidtu. Tâ ka Kreewu walodas praschana pagasta amatôs ir nepeezeeschama wajadsiba, tad no muhsu jauneewehletâ pag. wezakâ ir sagaidams wiss labs, jo winsch ir isdeenejis apakschwirsneeks. — Laiks schimbrihscham arweenu nemihligs un leetains. C—ş.

No Tihnuscheem. 14. junija wakarâ B. krodsineeks bija sawâ lihziti isrihkojis masu, tâ saukto kroga balliti, kurâ apkahrtejee jaunekli un jaunawas bija sapulzejuschees un preezigi deja. Lai gan weetejâ beedriba deesgan naigi rihkojas ar isrihkojumeem, tad tomêr muhsu daschi krodseneeki tura gandrîs ik swehtdeenas wakarus masas ballites, un neatraujas ari jaunajee, gan no Ropascheem nahkdami, gan ari paschi schejeeneeschi. —ş.

No Jaun-Gulbenes. Pee mums leetus lija wisu weselu nedeku, katru deenu, eesahkot no 6. lihds 13. junijam. Semkopji ar noskumschanu noskatas us saweem tik ko apsehteem tihrumeem, kuri ir pahrnemti ar silu uhdeni. Upites un strautini ir pahr-

Daschadi raksti.

Jahnu wakara swineschana pee zitâm tautam.

Daschôs Wahzijas apgabalôs pastahweja wehl lihds muhsu gadu simtenam, no paganu buhschanas pahrnahkuse eerascha, Jahnu wakarâ wahweri jeb lapsu zaur uguni dsiht. Franzijâ pee scheem mineteem swehreem wehl peedalija kaki, warbût tamdêl, ka kakis labprât mihl pee ugunskura sildities un tapêz preeksch schi noluhka par swehtu tureja. No Weidumas pilsehtas kahdas wezas kronikas war gaischi redset, ka tur 16. gadu simteni katru Jahnu wakaru sinams skaits kaku leelâ maisâ sabahsti un dsihwi sadedsinati. Kahdâ rehkinâ no 1573. g. ir sekoscha peesihme peewesta: „Lukasam Pomersam, par trihsgadigu kaku, leela maisa un lapsas peegahdaschanu preeksch Jahnu wakara — 100 franku."

Wehl eewehrojamaka Jahnu wakara swineschana notika wairak gadu simtenus no weetas — Parisê. Tizis katru Jahnu wakaru no salmeem taisits lellis us sahrta sadedsinats, kas papreeksch swinigâ kahrtâ tizis zaur pilsehtas eelam eewests. Pehz lella sadedsinaschanas notikuschas wehl mahksligas ugunoschanas, kuras preeksch Parises schauràm eelam bijuschas ar ugunsbreesmam saweenotas. Kad zaur schahdu sewischku ikgadeju Jahnu wakara swineschanu wairak ugunsgrehki notika, tad 1743. g. tika no polizijas aisleegts, schos swehtkus schahdâ kahrtâ swinet. Tonis.

Stahrku gudriba.

No Jelgawas apkahrtnes „D. Z." raksta par schahdu atgadijumu, kas leezina no stahrku gudribas. Eesuhtitajs raksta:

Es jau trescho wasaru usturos us laukeem, Jelgawas apkahrtnê. Mana dsihwokla preekschâ atrodas milsigs, wezs osols, kas apklâts pa dalai no mescha, pa dalai no augstâm ehkam, zaur ko tas no wisâm pusem apsargats pret wehtram un negaisu. Eewehrojot wehl to, ka tuwumâ atrodas wardem bagati purwji, tad schis osols it sewischki ir derigs preeksch stahrku perekla. Pirms 3 gadeem tadêl osola galotnê uslika wezu ratu riteni un pawasarâ, tiklidz stahrki pee mums atnahza, te eeradâs daschadi stahrku pahri, kuri jauno mitekli koti smalki apluhkoja, daudzreis deenam ilgi nahza atkal atpakal; kâ rahdijâs, wineem jaunais pereklis koti labi patika, bet mums par leeleem brihnumeem wini wisi pehdigi aisskrehja projam.

Pehrnajâ pawasarâ atkahrtojâs tas pats skats, tikai ar to starpibu, ka tagad stahrki eeradâs daudz leelakâ skaitâ, nekâ ograki un tagad isturejâs daudz eewehrojamaki un bija wairak usbudinati, nekâ pehrnajâ gadâ. Wisi jumti bija stahrkeem pilni, wini parkschkinaja un, kâ rahdijâs, pahrspreeda kahdu koti swarigu leetu. Laiku pa laikam daschi no wineem aisskrehja lihds ritenam osolâ, ja, peenesa pat schagarus, lai waretu sahkt perekli taisit, bet tiklidz kahdi stahrki scho darbu bija ussahkuschi, tad ziti, laikam apdomigakee, peesteidsâs un ligsdas taisitajus ar waru attureja, tahlak strahdat, waj winus aizdsina projam. Schahdi skati atkahrtojâs wairak deenas no weetas — tad muhsu weesi pasuda un pa wisu wasaru wairs nerahdijâs.

Apwaizajees pee kahda koti weza Latweescha, Widsemneeka, un winam isteizis sawu brihneschanos par stahrku tahdu istureschanos, man wezitis teiza, ka droschi jadomajot, ka osola wirsaunê peestiprinatam ritenim buhschot dselsis apkalumi klaht un esot gluschi pasihstama leeta, ka stahrki nekad neperejot tahdâ riteni, kas ar dselsi apkalts, tadêl ka schee putni koti smalki sinot, ka metals sibeni peewelk.

Tagad sinamo riteni nonehma no osola un nu pateesi israhdijâs, ka tas diwâs weetâs bija apkalts dselsis stihpam. Pehz tam, kad scha ritena weetâ osolâ bija uswilkts un peestiprinats koka ritenis, schinî pawasarâ stahrku pahris apmetâs jau sen kahrotâ weetâ, kur tas dsihwo wehl schodeen, kâ rahdas, laimigi un pilnâ meerâ.

Schis atgadijums waretu dascham labam buht par pamahzibu, kas grib stahrkeem lihgsdu eerihkot. —ts.

Zeets deguns.

Sawâ laikâ „Mahjas Weesi" atradâs rakstinsch par to, kahdu lomu spehlê muhsu deguns daschadâs slimibâs. Rakstâ, zik atminos, bija usrahdits, ka jaunakâ laikâ ahrsti peekehruschi degunu par galwenako wainigo daudzâs plauschu slimibâs; ja deguns naw wesels, tas warot sazelt kahsu (klepu), kruhschu saschnaugschanu, elpas truhkumu u. t. t.

Tagad nu atkal degunu ahrsts Dr. Bresgens raksta par degunu sekoscho: Mums, degunu ahrsteem, ir jau sen pasihstama leeta, ka, ja deguns jau no paschas behrnibas ir zeets, tas koti aiskawê behrna meesas attihstischanos, it sewischki plauschas un kruhschu apmêrs paleek wahji, neattihstijuschees. Bet nu ir ari sinama leeta, ka zaur wahjâm plauscham meesai draud daschadas leelas breesmas.

Kâ sinams, plauschâs muhsu meesas usturas weelu, asinis, pahrwêrsch tahdejadi, ka ta top deriga, lai meesu usturetu wajadsigâ spirgtumâ. Ja nu plauschas ir neattihstitas, tad pirmâ rindâ tuhlit wisa meesa netop peeteekoschi apgahdata ar nepeezeeschami winai wajadsigo baribu.

Lihds pat jaunakam laikam peeteekoschi ne-eewehroja wehl kahdu zitu slimibas parahdijumos, kas ari stahw zeetâ sakarâ ar to, ka deguns ir walâ. Prot, ir eewehrots, ka behrneem, kam zeets deguns, atminas spehja wahja un wini nespêj sawas domas saistit pee kahda sinama preekschmeta, kadêl tiklab wezakeem, behrneem paschem, bet it sewischki skolotajeem un skolu usraugeem wajadsetu schai leetai peegreest nopeetnu wehribu.

Daudz gadijumôs pehdejôs seschôs gadôs esmu eewehrojis schos slimibas parahdijumos un tiklidz elposchana zaur degunu bija brihwa, kad ari slimibas sihmes drihz ween pilnigi suda."

Tâ, luhk, raksta par degunu minetais Dr. Bresgens. Scheklât wehl zeen. publikai gribu peeminet, ko scho rindinu rakstitajs pats peedsihwojis.

Jau no paschas masatnes man bija zeets deguns, bet us ko neliku nekahdu wehribu. Man beeschi kruhtis sahpeja un klepus mozija. Skolâ ejot reis peemetâs tik stiprs klepus, kas nedelam ilgi mani deenâs un naktis nomozija, tâ ka sahku gluschi panikt. Skolu atstahjis, dewos tuhlit us laukeem, kur sem sapratiga ahrsta usraudsibas kruhtis atkal pamasam atweselojâs.

Bet pehz kahdeem pahra gadeem man atkal peemetâs azu slimiba, tâ ka newareju nemas redset. Sagahju ilgaku laiku azu slimnizâ, pee azu ahrsta, tomêr tas mas ko lidseja. Te kahdu deenu azu ahrsta paligs apluhkoja manu degunu un nu isteizâs, ka elposchanas zaurumi esot gandrîs pilnigi aisaugu-

pluhduschi tapat kà pawasari, pluhdu laikâ. Reti, koti reti esot peedsihwoti schahdi pawasari, kur laiks tik aukstis un seme tik stipri ismehrzeta no leetus; semkopji saka is peedsihwojumeem: „Sausa wasara gan aisdodot deenischko maisiti preeksch seemas, bet slopja nekad!" — 12. un 13. junijâ tika notureti gala eksameni muhsu diwklasigâ ministerijas skolâ. Eksamenu nolika wisi seschpadsmit augstakàs klases skoleni. — Dseedaschana pee mums teek stipri kopta; ne tikai beedribâ, bet ari daudz zeemôs jaunajee pulzejas, skandinat tschetrbalsigas dseesminas, kas godam teek dseedatas un jauki, jo jauki atskan.

Lejeezu Atis.

No Greenwaldes, Bauskas apr. Maja mehnescha 23. deenâ noslihka Eezawas upes wehsajôs wilnôs pee weetejà sudmalu krodsina kahda jauna meitene, kura 3. majâ no weetejà draudses gana tapa eeswehtita. Tai deenâ, kà wasaras swehtku sestdeenâ, meitene bijuse jautra un muischas saimneezei issazijuse, ka ilgi nebuhschot dsihwot. Ap pulkst. 5 gahjuse uhdeni smelt, kur ari sawu gaitu beiguse. Tai brihdî neweens winas waimanas nedsirdejis. Pehz ahrsta apleezibas, ta ilgi nebuhtu dsihwotaja, jo smadsenes nebijuschas wairs kahrtibâ. Maja mehnescha 26. deenâ winu guldija wehsajâ semes klehpî, Kraukiu kapôs. — Naktî no 30. uz 31. maju nosaga Kempu mahju saimneekam firgu un Lejas Kuschu rentneekam ratus. Kempu saimneeks jau bija dabujis tai deenâ sinat no saglu bandas, ka tai naktî sags; kaut gan pats waktejis, bet waktedams eelaidees sapnu walstî un tamèr sagli atweduschi mahju rentneeka firgu un peesehjuschi tai weetâ. Pehdas gan tapa dsihtas lihdz Bauskai, bet wiss welti. Tapat ari B. saimes stalli atlaususchi, bet saimneeks, jau uz zela dabudams sinat, ka sags, steidsees uz mahjam un saglus no nedarba aistrenzis. — Muhsu saweenotam pagastam seschas magasinas, starp kuràm Podu muischas magasina krituse garnadschu rokâ, saudedama kahdi 140 mehri labibas. Kà dsird, tad magasinas buhschot saweenot diwâs. Buhtu gan wehlejams, ka pa seemas laiku stingraku wehribu greestu pee apsargaschanas. — Greenwaldes labdaribas beedriba isrihkoja 7. junijâ Leel-Eezawas mescha parkâ salumu preekus, pee kureem ari peedalijàs dseedataju un musikas koris. Lai gan sliks laiks tai deenâ gadijàs, tomèr labs publikas pulzinsch bija eeradees. Daudz laimes nowehlu Greenwaldes labdaribas beedribai, kà ari dseed. korim un musikai! —es.

No Leel-Eezawas, Bauskas aprinkî. Dsird, ka wairakàs weetàs isdaritas eewehrojamas sahdsibas. Bet swehtdeen, 31. majâ, kahdeem garnadscheem nogahja greisi. Minetâ deenâ pee wakara peebrauz Budbehges leelkungi pee weetejà basnizkroga, sirgus atpuhtinat. Kutscheeris eewed sirgus stadalâ un leelmahte paleek kareetê sehschot. Te, bijuschi kur nebijuschi, pee kareetes klaht, bet kad leelmahte sazijuse, lai neaisteek, tad laiduschees mukt. Pehz tahlakas pakaldsihschanàs tapa garnadschi nokerti, kur uz paligâ sauzeenu sastrehja apkahrtejo mahju laudis ar slintem un blehschus apzeetinaja. Wainigee no pagasta teesas jau soditi. Vergupmalneeks.

No Leepajas. Swehtdeen, 7. junijâ, pulksten 11 preeksch pusdeenas, tika Leepajas Latweeschu Sw. Annas basnizai likts gruntsakmens, general-superintendanta klahtbuhtnê. — 12. un 13. junijâ plosijàs leela auka, padaridama leelus saudejumus pee kokeem, daudz lapas un sarus nopostidama. Siltums pastàw no 8 lihdz 10 gr. R.; aplokus eesàk jau plaut, sahle schogad brangi auguse. J. Zveedris.

No Polangas. Pagahjuscho nedeku pee mums plosijàs breesmiga wehtra. Meschôs daudz koki isgahsti, dahrsôs kokeem lapas noplehstas un iskaisitas gluschi kà rudenî. — Polanga ir peldu weeta. Junijâ sche salasas peldu weesi no wisàm Kreewijas malam, pat no Ufas un Kasanas, bet pa leelakai daldai no Polijas. Dsihwe te daudz klusaka, nekà leelâs peldetawâs Dubultôs un Majorôs; par to sche wiss daudz lehtaks. Ap Polangu wisapkàrt meschs, kas noguruscheem wesel ibas mekletajeem dod patihkamu pawehni un atspirdsinoschu, weseligu gaisu. Kas pehz preekeem dsenas, tam nelon uz Polangu braukt wesekotees, jo par ispreezaschanos te teek wisai maz gahdats; kam weseliba ruhp un taupigi grib dsihwot, tam war tik eeteikt, uz Polangu peldetees braukt. Polandzeetis.

No Baltijas zeema, Ufas gubernâ. Raugotees uz tagadejo labibas stahwokli — tiklab wasaras, kà seemas, waram it apmeerinoschi skatitees uz nahkotni; rudsi, lai gan no pawasara negribeja sanemtees, tomèr ihstâ laikâ atspirdsinoschs leetus un labs laiks ispalidseja, ka tagad war zeret uz brangu plauju, ja par labu iseet galâ. Ari sahle schogad daudz leelaka nekà pehrn; pat pehdejôs peezôs gadôs tahda naw bijuse. Kà nepatihkami — un nahkotnê warbût bihstami, ka kokeem — sewischki leepam, ari osoleem lapas no tahrpeem top noehstas, zaur ko it sewischki sajuhtams saudejums zeltos schejeenes bijschkopjeem, jo lihdz ar lapam tahrpi netaupa seedu pumpurinus, kas ir sche bitem galwenakais medus nemschanas awots. Ari schis medus ir dahrgakais. Usâ ween dabun par tihru leepu medu 50—80 kap. mahrzinâ, kamèr leelakâs pilsehtâs maksà pat rubli un dahrgaki par mahrzinu. Te klaht japzemin, ka newis tezinatais, bet ar wiseem schuhneem, preeksch tam ihpaschâs kastitês no bitem dabiski eeschuhtais ir tas dahrgakais (stropôs ar kustinamam kahrem). Ar bischkopibu sche (ar scho wahrdu es domaju Ufas un pa dalai Sterlitamokas aprinkus, kuri man wairak pasihstami) stipri ween nodarbojas: ja kahdam 300 stropu, tas naw nekàds brihnums. Ar stropeem ar kustinamàm kahrem, maz nodarbojas, war teikt gluschi reti, leeto tàpat kà Widsemê tà sauktos klutscha stropus. Bischkopiba sche zaur to ir isplatijusès, ka meschi wehl naw tà izsirsti, un kurôs tahdi koki leelâ mehrâ aug, no kureem bites nem medu, kà: leepas, klawi, wihtoli (? red.) u. w. z. Maz tahdu atradisees, kas nebuhtu sawu laimi pee tahm ismehginajis. Ja pehz wairak reisu mehginajumeem tomèr neweizas, tad met pee malas, sazidami, ka naw laimes. Sewischki jo eezeenitas un par ihstàm laimes bitem top turetas tahs, kas paschas ee-eet tukschâ stropâ, kurus katrâ meschâ useesi kokôs uswilktus. Salidsinot ar Widsemi, bites te ir gluschi lehtas — tahs war dabut pirkt zik patihkas — labas tà 3—5 rbl. par stropu. Pawasarî, pehdejâ seemas zelâ, jau katrâ basarâ tahs dabun pirkt, tapat wasaras behrnu laischanas jeb speetoschanas laikâ, pahrdod ap 50 kap. mahrz. bischu. Ari schejeenes Latweeschi sahk pamazam nodarbotees ar bischkopibu, kuru starpâ sewischki godam japeemin J. Weinberg kgs, Austruma zeemâ, kas nodarbojas jo plaschi schai arodâ pehz jaunlaiku ismehginajumeem, pee tam pa gadu apgrosidams wairak tuhkstoschus rublu. Tà ka sche ari wehl turpmak bischkopibai zerami labi panahkumi, deretu schejeeneescheem wairak ar to peepuhletees. No schahm masajàm, bet tschaklajàm bititem ari daschu labu mahzibu waram smeltees: sche mehs redzam ihsti, kahdus darbus saweenoteem — jebschu maseem, maseem spehkeem — weenprahtibâ war isdarit.

Pazaripş.

c) Baltijas notikumi.

Ugunsgrehki Widsemê jauwara mehnesî bijuschi 34 gadijumôs, zaur ko notizis 49,358 rbl. 80 kap. leelu saudejumu. 8 gadijumôs peenahkta tihscha uguns peelikschana, 11 gadijumôs uguns izzehlees zaur neusmanibu, 4 gadijumôs nestipras krahsnis un 11 gadijumôs eemesli palikuschi nesinami.

Zehsu isstahdê, kura buhs no 27. lihdz 29. junijam, isstahditaji, kà ari isstahditàs leetas taps par brihwu atpakaļ westi pa dselszeku. Scho atweeglinajumu bauda, no isstahdes deenas sahkot lihdz 4 nedelas pehz ofizielas slehgschanas deenas. „D. Z." raksta, ka pee tam jaeewehrojot sekoschais, ja gribot mineto atweeglinajumu eegût:

1) jausrahda wezà frakts sihme, kas isdota uz isstahdi brauzot;

2) jausrahda apleeziba no isstahdes komitejas, ka sinamà leeta isstahdê bijuse un no tureenes nahk nepahrdota;

3) jabût tikpat leelam preekschmetu skaitam, kà wezà frakts sihmê apsihmets;

4) jabrauz pa teem pascheem dselszeleem un lihdz tai pat stazijai, no kureenes leetas uz isstahdi suhtitas, un

5) uz atpakaļ wedamo preekschmetu nedrikst buht uzlikta maksa, kas jasamaksà sanehmejam gala stazijâ.

Isstahditaji paschi bauda augschâ minetos atweeglinajumus tikai tad, ja brauz III. klasê, pee kam wineem jausrahda apleeziba, isdota no isstahdes komitejas un no tahs stazijas preekschneeka, kur ibraukuschi.

Walkas-Pernawas saru dselszeka preekschdarbi, kà „Rusk. Schisn" sino, esot jau pabeigti un buhwi ussahkschot drihsâ laikâ.

Jaun-Jehrzenes Luteru pagasta skolâ, Walkas apr., tautas apgaismoschanas ministris, kà „Zirk." sino, atkahwis atwèrt atklahtu lasamu bibliotekû.

Rigas-Walmeeras aprinka 15. eezirkna meerteesa, kà „W. G. A." sinots, no 25. maja sahkot pahrzelta uz Dubulteem, (Marienbades eelâ Nr. 1), kur ta paliks lihdz 1. septembrim.

Baltijas skolotaju seminarâ schogad kursu beiguschi 29 audzekni, to starpâ 19 Latweeschi (15 luterani un 4 pareistizigi), 9 Igauni (8 pareistizigi un 1 luterans) un 1 Kreews (is Narwas).

Jelgawâ, „Kurzemes ekonomijas beedribas" isrihkotais scha gada waislas lopu tirgus, kà „Z. f. St. u. L." sino, bijis pawisam neisdewigs. Tirgus beigàs lopus isuhtrupejot pahrdoti tikai 2 sirgi, jo truhzis solitaju.

Jelgawas Latw. Beed. Semkopibas Nodalas sapulze 4. junijâ. Pehz pagahjuschàs sapulzes protokola nolasischanas un peenemschanas nahza pahrrunâ „kalendara leeta". Wispirms preekschneeks sinoja, ka par pagahjuschâ gadâ no Semk. Nodalas isdoto „Laukzaimneezibas kalendaru" rehkini wehl ne-esot galigi noslehgti, tadèl ka daudzi tirgotaji wehl ne-esot nolidsinajuschi sawus maksajumus. Bez tam kahda dala kalendaru stahwot pahrdoschanâ, jo teekot pehz teem alasch peeprasits. Pahrrunajot kalendara isdoschanu nahkoscham gadam preekschneeks wareja wehstit, ka uz 12. februari sch. g. islaisto usaizinajumu kalendaram peesuhtit derigus rakstus, lihdz schim tik eenahzis weens stabsts. Tà ka ar 15. juniju notek rakstu eesuhtischanas terminsch, tad buhtu wehlejams, ka zeen. rakstneeki pasteigtos ar saweem eesuhtijumeem. (Kà zinams, Semkopibas Nodala maksàs par kalendarâ usnemteem raksteem 15 rbl. par drukas loksni.) Freimanim newalas dehl atteizotees no kalendara redakturas, sapulze tai weetâ eewehleja agronomu J. Brasdu. Bez tam wehl preeksch kalendara programas isstrahdaschanas un pahrspreeschanas eezehla komiteju, sastahwoschu no Wagnera, Walnera, Birsneeka, P. Allunana un Aufmana. — Pahrejot uz tahlaku deenas kahrtibu, P. Allunans rezereja par tematu: „Muhsu mazgruntneeki ordena laikôs." Wahzeem atnahkot Daugawâs grihwâ, pahr Baltijas daschadu tautinu leelako daļu jau waldija Dahni un Sweedri. Atlikuschee dsihwoja sawâ starpâ muhschigâ eenaidâ un daudz zeeta no Leischu laupischanàm. Kas atteezas uz Latweescheem, tad teem usmahzàs no wakareem Lihbeeschi, no deenwideem Leischi, kuri winus wisadi spaidija un teem uzlika augstus nodokkus. Tee bij gruhti laiki! Naw tadèl ko brihnitees, ka biskapu un ordenu waldibai nodibinajotees, Latweeschi tai bij ustizigi peekriteji, jo wini no tahs zereja patwehrumu pret saweem usbruzejeem. Kahda bij schi waldiba? Wina atstahja eemihtneekeem paschwaldibu un teesu. Pat kriminalleetâs eemihtneeki paschi spreeda teesu pehz sawàm wezàm eerascham. Waldiba apgalwoja neween katra eemihtneeka personigu brihwibu, bet ari wina ihpaschumu. Eemihtneeki wareja eegût pat pilsoņa teesibas. No personigàm klauscham kungeem nebij ne sihmes; bij tik dezmitâ jadod un ta nebija gruhta nasta. Ordena laikôs zeme bij beesi apdsihwota, pat beesaki nekà muhsu deenàs; pilsehtu bija daudz wairak nekà tagad un wisas winas sakoja. Kur palikuschas winas laikôs bagatàs pilsehtas, kà: Koknese, Limbaschi, Rujene, Odenpeja, Rauna, Zeswaine, Burtneeki, Ropaschi? Kà tas nahzàs, ka ordena laikôs, kur wiss plauka un saloja, muischas bij lehtas? Weenigi tadèl, ka semneeku nastas bij masas un winu teesibas zeeti aissargatas. Semneeku teesibas pastahweja eeksch tam, ka winu semi nedrihksteja peewilkt pee muischas, ne zaur pirkschanu, ne zaur luhgschanu, ne zaur draudzeem. Tahlak pee semneeku teesibam peedereja mediba, sudmalas, alus un brandwihna bruhschi — tahdas paschas teesibas pee semes kà kungeem, kadèl ari kungi weesojàs pee semneekeem un otradi un — kà Rusows leezina — tahdâs reisâs dsihwoja sati. Gruhti nahkas eedomatees, ka winôs laikôs pateesi tà bijis, bet to aprahda atlikas no teem — Kurschu konini, kureem zeme dahwata uz ta pascha pamata, kà ziteem pee tizibas jaunpeegreesteem, kà tas skaidri isteikts winu ihpaschuma peerahdijumâ no 1330. gada. Ari Latweeschu gariga dsihwe kustejàs. Ka lasischana bij izlaiduse saknes, peerahda tas apstahklis, ka Latweeschu grahmata drukata ihsi pehz wahzu grahmatas, ka Rigas alus isnehsataju zunfte weda sawus rehkinumus Latweeschu walodâ. Peerahdams, ka wihri no eedsimteem jau studejuschi. Ir nepareisas domas, ka pee mums dsimtbuhschana nodibinajusees ar wahzu atnahkschanu. — Pehz tam Freimans-Meerlauks zehla preekschâ sawu isstrahdajumu: „Kas Latweescheem ir, bet winu semkopjeem truhkst." Ar wehstures palidzibu apluhkodams daschadu tautu semkopjus, referents atrod, ka tee bijuschi arweenu nizinati. Kas pee tam wainigs, ka semkopiba, wezakais zilweka darbibas preekschmets, naw spehjusi pazeltees uz lidziga stahwokla kà amatneeziba, ruhpneeziba, mahkslas u. z., waj semkopji paschi waj ziti apstakli? Semkopibas darbs atkarajas no grozigàs dabas, kas eepreeksch naw aprehkinama. Zilweks wehl nespehja pahrwaldit un kalpinat brihwos dabas spehkus. Darbs pats ir gruhts un atbaidoschs. Zaur sawu weenkahrschibu tas praza maz sinaschanu, kamèl wina daritajs palizis nemahzits un lihdz ar to nizinats. Bet no otras puses ari paschi semkopji ir wainigi, ka winu stahwoklis palizis sems un nezeenits; wini naw puhlejuschees schahdu sawu stahwokli pahrlabot, naw mehginajuschi eenemt sawam darba preekschmetam peederigo zeenijamu weetu. Kurzemes Latweeschi spehjuschi eerihkot un usturet 400 skolas, bet to starpâ neweenas semkopibas skolas; weenigo Wez-Sahtu semkopibas skolu dibinaja zittauteetis, Polis Sokolowitschs. 1860. gadâ Spahgis saskaitija 435 Latweeschu walodâ drukatas grahmatas, bet winu starpâ tik kahdas 13, kuru saturs atteezas uz semkopibu. Tagad wisu Latweeschu grahmatu skaitu war rehkinat uz 2000, bet starp tahm semkopju wajadzibam noder tik kahdi diwi prozenti. — Nahkoschâ sapulzê Freimans turpinàs apskatu par to, kas Latweescheem kà semkopjeem truhkst. — Uz wairak Nodalas beedru wehleschanos, schini wasarâ apskatit kahdas preekschsihmigas saimneezibas, nolehma schini sinâ sarakstitees ar Rigas politeknikas Peterburgas saimneezibas waditoju. Nahkoscho sapulzi Semkopibas Nodala noturès swehtdeen 12. julijâ. (T.)

d) No zitàm Kreewijas pusem.

Leelkungs Wladimirs Aleksandrowitschs no sawa zelojuma pa Widsemi 11. junijâ eeradees Zarskoje Selâ.

Peterburgas Keisariskâ dailu akademijâ, kà „B. W." sino, schogad kursu beiguschi 7 mahzekli, 3 no teem ar brihwa mahksleneeka un sihmeschanas skolotaja diplomeem. Starp pehdejeem atrodotees ari muhsu tauteetis Adams Alksnis, is Rujenes. No Latweeschu jaunekleem dailu akademijâ schim brihscham studejot 7.

Nelaika Peterburgas pilsehtas gubernatora Greffera atraitne, kà „Pet. Wed." sino, no krona dabujuse 50,000 rbl. leelu pabalstu un 6000 rbl. pensijas katru gadu.

Galwenà telegrafa pahrwalde, kà „Rusk. Schisn." sino, aisleeguse turpmak pasta un telegrafa resorâ peenemt seeweetes par eerednem.

Behrnu wingroschana Peterburgâ. Peterburgas domei tapschot eesneegts preekschlikums, eewest razionelu behrnu wingroschanu wisôs pilsehtas dahrsôs un uz ziteem klajeem platscheem. Daudz pilsehtas domneeki usnehmuschi scho preekschlikumu ar labpatikschanu.

Skolu ahrsti. Weselibas kopschanas komisija pee Peterburgas skolam nodibinajuse sewischkus skolu ahrstu amatus, kam uzlikts par peenahkumu, pee skolam wadit medizinalas buhschanas. Dibinatas tapuschas 12 tahdas weetas, kurâs wisâs eeweetoti seeweeschu kahrtas ahrsti, jo pee pilsehtas domes pastahwoschà skolu komisija likuse waditees no tahm domam, ka mahzibas spehku wairums pee pilsehtu skolam sastahwot pa leelakai daļai is skolotajam.

Uhdensweloſipedi. No 6. junija „Graschd." raksta: Schodeen Peterburga sagaida lai gan ne leelu, tomèr retu skatu. Ap pulksten 12 pusdeenâ zihtigais weloſipedu brauzejs Martons kgs dosees ar uhdensweloſipedu no Nikolaja tilta, braukdams pa Newas upi un zaur Somijas juhraslihzi, uz Kronschtati.

Reihsta Kreewu papirnauda ahrzemês. Henze'sa isdotais „Anzeiger für Comptoir und Büreau" usdod starp ziteem wiltoteem naudas papireem schahdas sihmes pee muhsu papirnaudas wiltojumeem, kahdi tee atrodami ahrzemês: schi weida 100-rublu papireem gada skaitlis 1884 un numurs 91,117; winu krahsa gaischaka nekà pee ihstajeem, papirs slikts,

---

pastàw no 8 lihdz 10 gr. R.; aplokus eesàk jau plaut, sahle schogad brangi auguse. J. Zveedris.

No Polangas. Pagahjuscho nedeku pee mums plosijàs breesmiga wehtra. Meschôs daudz koki isgahsti, dahrsôs kokeem lapas noplehstas un iskaisitas gluschi kà rudenî. — Polanga ir peldu weeta. Junijâ sche salasas peldu weesi no wisàm Kreewijas malam, pat no Ufas un Kasanas, bet pa leelakai daļai no Polijas. Dsihwe te daudz klusaka, nekà leelâs peldetawâs Dubultôs un Majorôs; par to sche wiss daudz lehtaks. Ap Polangu wisapkàrt meschs, kas noguruscheem wesel ibas mekletajeem dod patihkamu pawehni un atspirdsinoschu, weseligu gaisu. Kas pehz preekeem dsenas, tam nelon uz Polangu braukt wesekotees, jo par ispreezaschanos te teek wisai maz gahdats; kam weseliba ruhp un taupigi grib dsihwot, tam war tik eeteikt, uz Polangu peldetees braukt. Polandzeetis.

No Baltijas zeema, Ufas gubernâ. Raugotees uz tagadejo labibas stahwokli — tiklab wasaras, kà seemas, waram it apmeerinoschi skatitees uz nahkotni; rudsi, lai gan no pawasara negribeja sanemtees, tomèr ihstâ laikâ atspirdsinoschs leetus un labs laiks ispalidseja, ka tagad war zeret uz brangu plauju, ja par labu iseet galâ. Ari sahle schogad daudz leelaka nekà pehrn; pat pehdejôs peezôs gadôs tahda naw bijuse. Kà nepatihkami — un nahkotnê warbût bihstami, ka kokeem — sewischki leepam, ari osoleem lapas no tahrpeem top noehstas, zaur ko it sewischki sajuhtams saudejums zeltos schejeenes bischkopjeem, jo lihdz ar lapam tahrpi netaupa seedu pumpurinus, kas ir sche bitem galwenakais medus nemschanas awots. Ari schis medus ir dahrgakais. Usâ ween dabun par tihru leepu medu 50—80 kap. mahrzinâ, kamèr leelakâs pilsehtâs maksà pat rubli un dahrgaki par mahrzinu. Te klaht japzemin, ka newis tezinatais, bet ar wiseem schuhneem, preeksch tam ihpaschâs kastitês no bitem dabiski eeschuhtais ir tas dahrgakais (stropôs ar kustinamam kahrem). Ar bischkopibu sche (ar scho wahrdu es domaju Ufas un pa dalai Sterlitamokas aprinkus, kuri man wairak pasihstami) stipri ween nodarbojas: ja kahdam 300 stropu, tas naw nekàds brihnums. Ar stropeem ar kustinamàm kahrem, maz nodarbojas, war teikt gluschi reti, leeto tàpat kà Widsemê tà sauktos klutscha stropus. Bischkopiba sche zaur to ir isplatijusès, ka meschi wehl naw tà izsirsti, un kurôs tahdi koki leelâ mehrâ aug, no kureem bites nem medu, kà: leepas, klawi, wihtoli (? red.) u. w. z. Maz tahdu atradisees, kas nebuhtu sawu laimi pee tahm ismehginajis. Ja pehz wairak reisu mehginajumeem tomèr neweizas, tad met pee malas, sazidami, ka naw laimes. Sewischki jo eezeenitas un par ihstàm laimes bitem top turetas tahs, kas paschas ee-eet tukschâ stropâ, kurus katrâ meschâ useesi kokôs uswilktus. Salidsinot ar Widsemi, bites te ir gluschi lehtas — tahs war dabut pirkt zik patihkas — labas tà 3—5 rbl. par stropu. Pawasarî, pehdejâ seemas zelâ, jau katrâ basarâ tahs dabun pirkt, tapat wasaras behrnu laischanas jeb speetoschanas laikâ, pahrdod ap 50 kap. mahrz. bischu. Ari schejeenes Latweeschi sahk pamazam nodarbotees ar bischkopibu, kuru starpâ sewischki godam japeemin J. Weinberg kgs, Austruma zeemâ, kas nodarbojas jo plaschi schai arodâ pehz jaunlaiku ismehginajumeem, pee tam pa gadu apgrosidams wairak tuhkstoschus rublu. Tà ka sche ari wehl turpmak bischkopibai zerami labi panahkumi, deretu schejeeneescheem wairak ar to peepuhletees. No schahm

---

schi, kadèl, nepeezeeschami wajadzigs, leeko galu isgreest. Paklausidams wina padomam, atkahwu degunâ isdarit greeseenus. Un redzi, tiklidz greesums degunâ bija sadzijis, kad netik ween manas azis sahka manami labotees, bet ari pats jutos kà no gruhta sloga atswabinats, kà no jauna atdzimis! Elposchana un runaschana gahja nesalidzinami weeglaki un pats manami atspirgu.

No ta laika tagad pagahjuschi wairak nekà 15 gadi un, paldees Deewam, manas azis ir weselas un truhtis weeglas. Ja ari kahdreiz usnàk weegls klepus jeb eesnas, tad tuhlit turu degunu tihru un tas arween izrahdijees par derigu lidzekli, lai neluhgto weesi brihz ween aistrenktu projam.

Tà tad, kà redzams, degunam ir gan japeegreesch nopeetnaka wehriba, nekà tas lihdz schim noteek!

A—eets.

Lidzeklis pret difteritu.

Difterits uzluhkojams par weenu no breesmigakajàm behrnu slimibam. Nepaeet neweens gads, kur tuhkstoscheem behrni nekrit schai slimibai par upuri. Mehs turam par sawu peenahkumu tamdèl pasinot par kahdu lidzekli, ko Dr. Osegowskis eeteiz un kuru leetojot, wina 10 gadus ilgâ prakses laikâ, neweens ar difteritu naw nomiris. Wajadzigs sataisit maisijumu is kristaliskas karbolskahbes, kristaliskas zitronskahbes un jodtinkturas pa 3 lihdz 5 grameem uz 100 grameem konjaka (3/4 lihdz 1 1/2 solotnikeem un 1/4 mahrzinas) un ar scho maisijumu ar no wates isgatawotu pinseliti apsmehret ar difterita ahdu pahrwilktàs weetas, kas izdarams ik pa 2 lihdz 3 stundam. Wezakeem behrneem wajaga skalot rihkli ar klorkaliju waj wahramàs sahls kausejumu. Peenu nedrikst dot dzert, bet turpreti uhdeni ar zitronu sulu.

Bruhklenu tehja.

Awise „Kawkaz" sino, ka pehdejâ laikâ uz Tiflisas dselszeka stazijas peenehmees leelâ mehrâ bruhklenu tehjas transports, kas isplatas uz Kutais gubernas apgabaleem. Scho tehju war dabût ari tirgotawâs, pee kam winas pahrdeweji to izdod par ihstu tehju. Bruhklenu tehju isweed ari leelâ wairumâ uz Trans-Kaukasiju, kur to labprât pehrk winas eewehrojamà lehtuma dehl. Labakas aromas dehl pee bruhklenu tehjas top peelikts Kutais gubernâ atrodamà olea fragrans auga seeds.

Aluminija jachtas.

Laikraksti schajâs deenâs sinoja, ka Stralsundâ kahda no aluminija isgatawota glahbschanas laiwa tapuse nolaista uhdeni. Tagad jautajums tapis par deenaskahrtibu, isgatawot jachtas is tahda pat metala. Scho is aluminija isgatawoto uhdensbrauzamo rihku „le Yacht" pahrbaudot, kad tapa izdarits pirmais mehginajums, ta attihstija daudz leelaku ahtrumu, nekà tikpat leelas pehz tahs paschas konstrukzijas un leeluma is koka waj dzelzes buhwetas jachtas, pee kam schi jaunà jachta izrahdijàs par daudz isturigaku par wisàm zitàm.

Schahdas ap 10 tonu leelas jachtas zena Franzijâ sneedzas uz 25,000 franku, kamèr tahdas pat is koka waj dzelzes taisitas jachtas zena istaisa tikai ap 10,000 franku. Bet pee tam jaeegaumê, ka schahdas aluminija jachtas kermens arweenu patur sawu wehrtibu, kamèr tahdas is dzelzes waj koka isgatawotas jachtas kermens apmehram 10 gadu laikâ saudê sawu wehrtibu. Bez tam aluminija augstà zena ar laiku ari paliks masaka.

tà, ka tas lozijumu weetâs lehti plihst. Neihsteem 5 rbl. papireem gada skaitlis 1890 un numurs 260,047.

Ilga jahschana. Kahda Peterburdsneeze, jahschanas zeenitaja M. J. Litwinowa, 3. junijâ ussahka jahschanas zelojumu no Peterburgas uf Maskawu. No Maskawas wina wehl grib jaht pee kahdas radneezes uf kahdu muischu Tulas gubernâ. Lihdſ Kalpino winu pawadija pulzinsch pasihstamu, jahtneeki un jahtneezes. Sirgs, uf kura dahma jahj, no Kirgiseeschu sugas.

Par sirgu isweschanu uf ahrsemem. Pagahjuschâ gadâ if Kreewijas tapuschi isweſti: par Eiropas robescham — 54,974 sirgi, starp teem par ostu muitas waldem 1540 gab. un par semes muitas waldem 53,434 gab.; par Asijas robescham — 500 sirgi, starp teem par ostu muitas waldem 38 un par semes muitas waldem 462 gabali. 1891. g. pawisam tapuschi isweſti 55,829 sirgi.

Brandwina degu faeima Maskawâ weenbalsigi peenehma preekschlikumu, ka jaeerihko spirta birschas pee jau pastahwoschàm birscham, kà ari pee labibas birscham, ja tahdas turpmak eerihkotu. Spirta noliktawas atwerot no krona puses, faeima nahza uf domam, luhgt no waldibas, lai atkautu lidsigas spirta noliktawas eerihkot ari no priwat puses. Schahs noliktawas stahwetu sem akzises waldes pahrraudsibas. Peenehma sinojumu par spirta kredita nokahrtoschanu, pehz kura aisdod $^3/_4$ kap. par gradu jeb 30 kap. par wedru. Nolehma, ari turpmak katru gadu sapulzetees pa sinameem apgabaleem, lai spehtu kraht peeteekoschu matrialu preeksch wispahrejàm saeimam.

Wiltotu selta-smilschu pahrdoschanas leetà. Wilnâ, kà weetejais „Westniks" sino, tapuschas atrastas pehdas par blehdibu, ka wiltotas selta-smiltis top pahrdotas. Schahdas smiltis tapuschas pahrdotas Hollandijas tirgotajam Aleksandram Praag'am par 31,000 Wahzu markam. Par schi darba isdaritaju tapis apsuhdsets Tataru eelâ, pascha namâ peemahjojoschais pilsonis Izkis Nasons Schulmans. 24. majâ polizija iskratija wina dsihwokli un atrada tur weenu maisu ar selta-smiltim, weenus skahlus un rakstus, kuri leezinaja par to, ka winsch peedalas pee tahdas blehdibas.

Krusa. Nesen atpakal par grafa Bobrinska muischas laukeem biruse krusa (reeksta leelumâ un leelakeem graudeem) uf kahdu ap 1500 desetinu leelu weetu, kur bijuse sehta labiba un zukura rahzeni, kas pilnigi isputinati. Krusa biruse tik leelâ mehrâ, ka ta pahrklahjuse tahlu apgabalu ar $^1/_4$ arschinu beesu ledus kahrtu. (Graschd.)

Aissardsibas lidsekli pret koleras eweschanu. „Graschdanins" sino, ka medizinaldepartamentam peenahzis luhgums no Aif-Kaspijas nowada administrazijas, lai uf tureeni, uf eewehrojamakàm tirdsneezibas weetam, taptu aiskomandeti diwi ahrsti, zaur ko usraudsiba waretu tapt pawairota par tahdàm personam, kuras nahk uf Duschaku un Aschabadu, pee kam lai buhtu ahrsti pee rokas, kurus designet uf no koleeras neskaidreem apgabaleem, kà ari lai aissardsibas kordons uf Persijas un Afganistanas robescham taptu paasinats. Tà ka atnahkuschas sinas, ka ari Horassawâ iszehlusès kolera, top luhgts, paleelinat waktis uf Kaspijas juhras krasta, kà ari, lai taptu eewesta kontrole uf Aif-Kaspijas dselszela, kà ari lai taptu eetaisitas telpas pee stazijam preeksch saslimuscheem ar koleeru, lai taptu swehtzeleneekeem aisleegts eet uf Meschedu, lai semes aissargaschanas lidsekli taptu paasinati un lai eekschleetu un finantschu ministerijas atwehletu wajadsigos naudas lidsekius dehl nodomato darbu ispildischanas. Bes tam ari schibrihscha Aif-Kaspijas nowada kara pulku komandants, generals Fischers pawehlejis, kad pee weetejeem kara pulkeem waj eedsihwotajeem iszeltos koleras, wineem nodroschinat palidsibu no ahrstu puses un gahdat par eepreekscheju aissardsibu.

Pehz sinam, kas peenahkuschas no 6. lihdſ 10. junijam, Dschisakâ (Turkestanâ) 130 personas nomiruschas ar koleru. Kajankâ (Aiskaspijâ) sehrga peenemas leelumâ. Schuchâ if Baku 13. junijâ nonahza 3 personas, kuras ar koleru (weeglakâ mehrâ) bija saslimuschas. Baku pilsehtas slimnizâ 14. junijâ 35 koleras slimneeki no jauna peenahkuschi klaht. No wiseem lihdſ schi saslimuschajeem 2 atweselojuschees, 18 nomiruschi un 84 wehl guſ slimi.

Par kolera isplatischanos „Wald. Westn." pasneedſ ofizielas sinas, pehz kuràm wisleelakà daka saslimschanu lihdſ schim atgadijuschàs Samarkandas un Turkestanas apgabalôs, kà ari Bakû.

Baku pilsehtâ 6. junijâ tureenes slimnizâ eeweetoja 12 personas, pee kuràm bija koleras sehrgas saslimschanas sihmes un no schahs deenas lihdſ 12. junijam saslima 164 personas, no kuràm nomira 60 un isweselojàs 12.

Baku gubernâ koleras sehrgâ saslima: Balachani (pee Baku) 9. junijâ — 1 slimneeks, 10. junijâ — 9 slimneeki, no kureem 2 nomira, un Bjeli-Gorodokâ (turpat pee Baku) 10. junijâ — 1 slimneeks. Slimiba pastâw 12 stundas lihdſ 3 deenas ilgi. Slimneeki atrodas no wisàm tautibam, bet it sewischki starp strahdneeku kahrtam, kas no zitureenes atzelojuschi.

Laikrakstam „Now. Wr." raksta if Astrachanas: Lihdſ 28. majam nekas netrauzeja Astrachanas parasto atklahtibas dsihwes gahjeenu ar winas naigo tirgoschanos u. t. t. Minetâ deenâ kà neapturams wilnis, kas wisu trauzè un samaitâ, isplatijàs wehstis, ka gar Aif-Kaspijas dselszeku wadajamâs nometnes teltis tapuschi eewehroti atgadijumi, ka tur parahdijusès Asijas kolera. Scho wehsti schurp atnesa generala Kuropatkina parakstitas telegramas, jebschu tahs eesahkumâ isklausijàs kà weltas walodas un tikai eedomajumi, tomèr no tahm iszehlàs nopeetna baikoschanàs. No waldibas puses tapa ussàkts ar leelu steigschanu no sehtam notihrit netihrumus, lai Asijas weesim waretu aisdarit zelu zeeti. Tapa nolemts: 1) bes kaweschanas eerihkot uf 9 pehdas augstas reidas usraudsibas weetu un wilkt atdalischanas rinkus ap apkahrtejàm kugu peestahtnes weetam, kur katris kugis sewischki inspizejams, kuram naw apleezibas sihmes no Usun-Adas, Baku un zitàm Kaspijas juhras ostu karantinas weetam, kuras sgeetas ar Persijas un Aif-Kaspijas nowadeem; 2) pilsehtu eedalit eezirknôs un usdot weselibas kopschanas kuratoreem (tapat ari pilsehtas domneekeem), bes kaweschanas kertees pee jo stingreem lidsekteem, lai dsihwokli taptu istihriti; 3) eerihkot gatawu patwerſmi sewischki preeksch ar koleeru saslimuscheem, ja tahdi gaditos; 4) eerihkot uhdenstihritaju pee uhdenswadeem, jo gandriſ nekur naw atrodams sliktaks uhdens, kà if Astrachanas pilsehtas uhdenswadeem. Schee usluhkojami par galwenajeem droschibas lihdsekleem, pee kureem administrazija tiklab kà pilsehtas dome kehrusès. Tad nahk wesela rinda masak eewehrojamu weselibas kopschanas nosazijumu, kà par peem. pahrzelschana to weetu, kur netihrumi top nogahsti, uf atstataku weetu, — eedsihwotaju pamahzischana zaur isdodameem raksteem u. t. t.

No Peterburgas scho treschdeen pa telegrafu peenahza wehl schahda sina: Uf schonera „Aleksander", kas brauza no Baku uf Astrachanu, un tika apturets 12 pehdas dsilajâ Astrachanas reidâ, nomira 1 seeweete un 4 behrni ar koleras sihmem un 4 personas ar tahdàm pat saslima. Paschâ Astrachanâ kolera wehl naw manita. Baku slimnizàs 14. junijâ eeweetoja 48 koleras slimneekus. No wiseem lihdſ schim ar koleru saslimuschajeem Baku slimnizàs nomira 30, isweselojàs 2 un slimnizàs wehl palika 90 personas. Ahrpus slimnizam nomira 8 personas.

Tiflisâ saslima ar koleru kahds if Baku atnahzis reserwes saldats. Askabadâ paschâ un ap Askabadu saslima ar koleru 15 personas un nomira 1. Wisâ Aiskaspijâ pehdejàs 5 deenàs ar koleru saslima 51 persona un nomira 31 persona.

No Rigas.

Wina ekselenze, teesleetu ministris A. N. Manaseïns scho treschdeen apmekleja Rigas apgabalteesu.

Fotografs Schulzs Rigâ, kà „D. Z." sino, no Austrijas keisara dabujis kruhts adatu, isrotatu ar brilanteem un pehrlem, par nelaika erzherzoga Karla Salwatora paleelinatàs fotografijas isgatawoschanu.

Schulza museja tagad ee-ejas maksa paseminata par pusi lehtaki, prot, par ee-eju tagad jamaksâ tikai 10 kap. Lihdſ ar to ari panorama pahrgrosita. Tà tad nu katrs, kas wehl naw museju apmeklejis, gan isleetos tahdu peenehmigu atgadijumu, par mas isdewumeem redset daudſ ko jauku un pamahzoschu. Museja paleek Rigâ tikai wehl ihsu laiku.

Deenas pawehle Rigas pilsehtas polizijai. Lai eeweesuschos sihwo ubagoschanu uf pilsehtas eelam pehz eespehjas nowehrstu, usdodu eezirknu pristawu kungeem, atgadijumôs, kur neridsneeku personas luhdſ apleezibas par maksat nespehjibu, lai winàm taptu pases isdotas bes maksas, katru reis pamatigi ispehtit, ar ko tahs nodarbojas un kahdi winu pelnas awoti un tikai tahdeem zilwekeem atkaut te Rigâ usturetees, kureem pastahwigs pajumts un sinams darbs. Tahs personas, kuras neatteezas uf scho nolikumu, stahdamas man preekschâ dehl israidischanas if pilsehtas.

Nahwe zaur eewainojumu. 9. junijâ Wez-Mihlgrahwi uf pee enkura stahwoscha trihsmastu schonera „Roija" ar tilta likschanu preeksch balku eelahdeschanas kugi nodarbodamees semneeks Ditrichs Bantmans, 50 gadus wezs, tapa zaur kahdu krisdamu balki tik stipri eewainots, ka tas pehz pusstundas laika nomira.

Laupischana radineeku starpâ. Talsu aprinka semneeks Frizis Kirschteins sinoja slepenpolizijas nodalai, ka 3. junijâ, kur tas sanehmis Rigâ ap 300 rbl. par pahrdoteem milteem un bijis stipri eereibis, wina radineeks Schanis Gutmans winu nowedis uf Aleksandra bulwara un ar waru atnehmis pakinu ar naudu, kurâ atraduschees 164 rbl. Noseedſneeks nosudis un top zaur poliziju meklets.

Peepeschs nahwes gadijums. 8. junijâ, Stazijas eelâ pa trotuaru, preti sarkaneem spihkereem, gahja kahda labi gehrbusès dahma, ap 70 gadus weza, pakrita peepeschi pee semes un nomira. Winas lihkis nodots ismekleschanas kambarim. Dehl winas peederibas ismekleschanas sperti wajadsigee soli.

— 10. junijâ, Rotenbergas ahrprahtigo namâ, turpat deenastâ stahwoschais seutneeks Kahrlis Polits, 43 gadus wezs, isdaridams sawu peenahkumu, peepeschi nomira. Kà ahrsti isteikuschi, winsch miris ar treeku.

— 11. junijâ tirgona Lodera malkas waktneeks Jekabs Schiffers, 60 gadus wezs, eegahja uf Kihpusâlas atrodoschamees waktneeka buhdinâ un tur peepeschi nomira. Wina lihki nodewa ismekleschanas kambarim dehl ispehtischanas.

— Trihsweenibas eelâ Nr. 18, Stabuscha eebraukschanas weetâ 15. junijâ pee Rigas peederigais dahrsneeks Wiebergis, 60 gadus wezs, peepeschi nomira. Nelaikis slimojis ar kruhtim. Wina lihkis taps ismeklets.

Eewainojumi. 9. junijâ, ap pulksten 11 wakarâ uf leelàs Maskawas eelas tur ejoscham semneekam Jekabam Salupam usbruka trihs nepasihstami zilweki, nesin aiſ kahda eemesla to stipri eewainodami. Salups eeweetots slimnizâ.

— 14. junijâ uf Weischu muischas zela starp strahdneekeem kauschanàs iszehlàs, pee kam puisis Jahns Ojols eewainoja ar nasi semneeku Wilumu Bullingu plezâ un pee wehdera, kamdèl winu wajadseja nowest slimnizâ.

Nahwigs eewainojums. 12. junijâ uf Pernawas twaikona „Dagmar" matrosis Augusts Blumentals, kildodamees ar sawu beedri Kerra, pehdejo eewainoja ar kahdu neasu rihku galwâ, kursch pehz kahda laika nomira.

Slihkons. 12. junijâ pabraukadamees pa Sarkandaugawu ar laiwu pilsonis Ernests Bekmans, 15 gadus wezs, saudeja lihdſswaru, eekrita uhdeni un noslihka. Wina lihkis tapa atrasts pehz 2 stundam.

Nelaimes gadijums fabrikâ. 11. junijâ uf II. Ganibudambja Nr. 31, gumijas fabrikâ „Prowodnik", strahdajot pee mihstischanas maschinas, zaur pascha neusmanibu semneekam Wiesendorfam labà roka lihdſ lozitawei tapa samalta. Wiesendorfu eeweetoja slimnizâ.

Paschnahwiba. 12. junijâ, wakarâ, uf Kandawas eelas, namâ Nr. 2, dahrsâ kahds nepasihstams zilweks sewi noschahwàs ar pistoli. Pee paschsleptkawa tapa atrasti wairak dokumenti uf 24 gadus wezà semneeka Jahna Pihraga wahrda. Lihkis nodots ismekleschanas kambarim un par leetu paschu ussahkta ismekleschana no teesas puses.

Sakerts sirgu saglis. Dinamindes eelâ, nama Nr. 12 tuwumâ 13. junijâ semneeze Mihle Straute atstahja bes usraudsibas sirgu un ratus stahwam. Reserwes apakschkareiws Jahnis Bihlits isleetoja scho atgadijumu, eekahpa ratôs un brauza projam uf Sasulauku meschu. Bet winsch tapa apzeetinats un nowests polizijâ.

Ugunsgrèks. Nikolaja eelâ, namâ Nr. 21, 15. junijâ, ap plkst. $3^1/_2$ pehz pusd., zaur strahdneeku neusmanibu, kas aistodejuschi jumta uhdens renes, uguns iszehlàs. Behnini nodega un ehkas seenas tapa no uguns apskahdetas. Saudejums wehl naw aprehkinats. (R. P. P. A.)

Saimneezibas padomi.

Lai kurmi neisraktu lezeklis, tad mehslus eeleekot, wajaga uf teem uskaist sakapatus paegla sarinus. Mehdſ ari mehslus aplaistit ar sitku sahlijumu. Gajzemneeks.

Mikluma isdeldeschana. Pret mikluma isdelschanu koti derigi turet istabas eseju, kurai peemit ta ihpaschiba, turet sausas seenas. Scho augu jau tà kà tà der turet, jo winsch peeder pee neleela istabas augu skaita un war palikt pat gulamâs istabâs tapat deenâ, kà nakti, nekaitedams weselibai.

Kafejas dseedinaschanas eespehja pee sirgeem esot eewehrojama, pret nespehzibu, ehst negribeschanu, noleesoschanu u. t. t. Jadod graudsetas pupas pee ausam un samalta kafeja jakaisa uf maises reezena. Sirgi 5 mehneschu laikâ sasneedſ eewehrojamu spehku un skaistumu. — Daschâs weetâs dod noskreeteem pasta sirgeem stipru nowahritu kafeju dsert.

Olu eepakaschana. Olas jaeepakà muzinâ, starp sakapateem salmeem, kahrtinu olu un kahrtinu salmu. Kad muzina pilna, tad wehl jausleek kahrtina salmu un jausſit lihdſi dibens. Tahdâ kahrtâ naw jabihstas par olu sadausischanu un tahs war west, kur grib. P. Pjavinskis.

Slimas pukes. Beeschi atgadas, ka pukes no pahrleezigas leeschanas sahk nihkt. Pret schahdu nihkschanu kà derigs lidseklis israhdijees karsts uhdens, ar kuru pukes wairak reisas jaaplej. Zaur to ari top puku podds atrodoschà seme no skahbem tihrita un tahrpi un kukaini nonahweti. Schahds lidseklis sewischki eeteizams pee gumija kokeem (Ficus elastica).

Mahjas peepi isdsen ar petroleju un kugu darwu.

Lihme nemaitajas, kad tai salizilskahbi peeleek.

Muschu traipijumus war notihrit ar maisijumu no 1 daļas salmiakgara un 2 daļas uhdena; deriga ari dedsinama ella. M..ju Edvarts.

Kugneeziba.

Twaikona „Wera" kapteins Remerfens, zelâ no Helsingeras uf Rigu, pee Bornholmas tapis no leela wilna eerauts juhrâ un tà dabujis behdigu galu. Twaikonis „Wera" scho pirmdeen, sawa stuhrmana wadits, eebrauzis Rigas ostâ. Twaikonis peeder Helmsinga un Grima tirdsneezibas namam.

Kahdejadi Kreewu kugneezibu weizinat. Kà „Graschd." sino, tad dehl kugoschanas weizinaschanas sem Kreewu slagas tapschot islaisti schahdi nosazijumi. Uf luhgumeem dehl schibrihscha muitas tarifôs 36. art. nolikto muitas maksajumu atweeglinaschanu par ahrsemès pirkteem kugeem top atwehlets finantschu ministra nolehmumam muitas maksajumu gaidit, bes ka par to taptu prozenti aprehkinati, un proti tahdejadi, ka kronim peenahkoschâ suma top eemaksata 10 gadu laikâ ik gadus pa daļai nomaksajot, pee kam rederera parads nodroschinajams zaur kugi paschu, kursch tad ari apdroschinajams par ne masaku sumu, kahda kronim paradâ. Apdroschinaschanas polises stahdamas pee laika preekschâ peederigajàm muitas eestahdem.

Lihdſ 17. junijam 1892. g. Rigâ atnahkuschi 519 kugi un isgahjuschi 492 kugi.

Is muhsu weesigàs sadsihwes.

Rigas Latw beedr. Jahnu deenâ, 24. jun.: Isbraukums salumôs uf Bilstinmuischas parku (pretim Kolnefes parkam). Nobrauks no Rigas plkst. $^1/_2$9 rihtâ.

Katrindambja pal. beedr. Jahnu deenâ, 24. jun. plkst. 1 p. p., isees salumôs uf Pleskawas dahrsu.

Rigas Latw. Amatn. pal. beedr. Jahnu deenâ, 24. jun., isees salumôs uf Aleksandra dahrsu.

Rigas Seedona pal. beedr. Jahnu deenâ, 24. jun., isbrauks salumôs uf jauko Buldur salu pee Kihschu esara.

Jonatana beedr. Otrdeen, 23. jun., plkst. 8 w.: Jahnu wakara balle.

Wakejas wehstules.

Lej. A. — G. Jau wairak reisas esam luhguschi, lai redakzijai eesuhtamos daschados rakstus neraksitu uf abàm lapas pusem. Turpretim katrs raksts par sewi war gan buht uf abàm lapas pusem rakstits; naw wajadsigs, lá peem. daschi atkal dara, ka wini pat garokus stahstus raksta tikai uf weenas puses.

Ton. — B. Tapat. Tad wehl mihli luhgtum, lai skaidraki rakstitu un tahdâ pat ortografijâ, kà „Mahj. W." to leeto, jo zaur to Juhs mums aistaupat weltigu darbu, tiklab neskaidri rakstitus wahrdus, kà ari ortografiju pahrlabojot.

Kr. D. — K. Turpmak isleetosim.

Gausch. D. — A. Telpas truhkuma dehl — nahkoschâ numurâ.

J. Aſ. — Lsm. Apdseedaschanàs dseesmas ruhpigi krahjamas, lai ne-eetu pasuschanâ.

P. M. — L. — Str. Juhsu pirmo wehlejumos pehz eespehjas eewehrosim. Weetas apgahdaschanas sinâ Jums jagreeschas pee kahda kantora, kas ar to nodarbojas.

A. U. — B. Juhs laikam bijat peemirsuschi, ka wehstuli pa pastu subtot jausliptna 7 kap. pastmarka? Red.

Deewkalpojumi.

Swehtdeen, 21. junijâ 1892. g.

Jahna basnizâ	pulksten	9	mahzitajs	Treu.
„ „	„	2	„	Lange.
Gertrudes basnizâ	„	$^1/_2$2	„	Treu.
Jesus basnizâ	„	10	„	Josephi.
Martin basnizâ	„	5	„	Taube.
Trihsweenibas basn.	„	9	„	Bankins.
Pahwila basnizâ	„	$^1/_2$9	„	G. Walters.
Lutera basnizâ	„	$^1/_2$9	„	Paulschens.

Jahnu deenâ, 24. junijâ 1892. g.

Jahna basnizâ	pulksten	9	mahzitajs	Weyrichs.
Gertrudes basnizâ	„	$^1/_2$10	„	Treu.
Jesus basnizâ	„	10	„	Bergmanns.
Trihsweenibas basn.	„	9	„	Bankins.
Pahwila basnizâ	„	$^1/_2$9	„	G. Walters.
Lutera basnizâ	„	$^1/_2$9	„	Paulschens.

No ahrsemem.

Skandinawija. Wahzu keisars Wilhelms, kà if Kristianas sino, 7. julijâ eeradischotees Stokmarknesâ (Lofotâs) un nu tureenes braukschot ar kugi uf Hegrafeidetu.

Belgija. Briselê isgahjuscho swehtdeen wairaki sozialistu bari, skali dseedadami, pahrnahza mahjâ no sakumu preekeem. Polizija usaizinaja, lai isturas klusu, sozialisti tomèr tam nepaklausija, kadèl drihſ ween uf pils platscha iszehlàs pluhkschanàs. Polizija iswilka sobenus, sozialisti sita ar saweem speekeem. Atsauza drihſ saldatus paligâ, kas sozialistus isklihdinaja. Diwi polizisti eewainoti, wairakeem, pluhzotees, atnemti eerotschi. Sozialisti, projam eedami, sauza: „Lai dsihwo kara pulki, nost ar poliziju!"

Franzija. Kà sinams, breesmigais dinamita noseedſneeks Rawaschols nosodits ar nahwi. Schonedel nu Parisê bija ispauduschàs walodas, ka Rawaschola nodeweji, Loros un Schomartens, no anarksteem nogalinati. Jadomà, ka ari teesnescheem, kas nahwes spreedumu darijuschi, no anarkisteem buhs japeedsihwo nepatikschanas. Bet ne-eewehrojot wisas breesmas, kas ar to waretu buht saweenotas, Franischu waldiba israhditu glehwulibu, ja stingri nesoditu anarkistu breesmu pilno rihkoschanos. Zaur to anarkisti wehl droschaki pazeltu sawu galwu, apsinadamees, ka no wineem baidas.

Anglija. Sirmo Gladstonu pehdejâs deenâs peemeklejuse kibele. Prot, brauzot, kahda seeweete sweeduse uf winu ar maises garosu, pee kam garosa trahpijuse azi. Lai gan azs stipri bijuse eewainota, tomèr Gladstons wehl ilgi sarunajees. Pehz jaunakàm sinam azs it labi wesekojotees, tikai augstais slimneeks nedrihkstot atstàt istabu.

— No Korkas sino, ka tur isgahjuscho swehtdeen starp Parnela peekritejeem un wina pretneekeem pilsehtas eelâs notikuse sadurschanàs. Lauschu pulki eesituschi daudſ durwis un logus. Polizija ilgu laiku ne neeka nepaspehja pret dumpineekeem. Kà dsird, kahdas 15 personas gruhti eewainotas un aiswestas uf slimnizu.

Italijas karalis pahrzelojis no sawas weesoschanàs mahjâ. No Monzas karalis atsuhtijis Wahzu keisaram telegramu, kurâ pateizas par weesmihligo usnemschanu.

Bulgarija. Prinzis Ferdinands, no Anglijas pahrzelodams, brauzis Parisei zauri, pee kam tas sarunajees ar kahdu awises „Figaro" lihdſstrahdneeku. Prinzis suhdſejees par Franzijas eedsihwotaju aukstio istureschanos pret winu, kà ari par to, ka par Bulgariju topot isplatitas daudſ aplamas sinas. Prinzim it sewischki labi patikuse laipnà un weesmihligà usnemschana Anglijâ.

Telegramas.

Peterburgâ, 18. junijâ. Bakû 15. junijâ koleras spitalôs peenahza klaht 55 jauni slimneeki, nomira 39, isweselojàs 14, palika 121; ahrpus spitaleem nomiruschi 18 personas. 17. junijâ ir no 4 saslimuschàm personam, kuras aptureja Astrachanas reidâ, 1 nomiris, tahlak tur spitalôs nowests kahds matrosis, kas, kà rahdas, saslimis koleras sehrgâ. Paschâ Astrachanâ naw wehl neweens koleras atgadijums nahzis preekschâ.

Maskawâ, 17. jun. Wakar wakarâ slehdsa brandwina degu saeimu, pee kam nolehma, dibinat priwatu laikrakstu preeksch spirta dedsinaschanas, jeb ari luhgt, lai dibinatu tamlidsigu ofizielu laikrakstu.

Kilâ, 30. (18.) jun. Keisars wakar wakarâ aiszeloja uf Dorntheimu.

Ihpaschneeks un isdewejs: Ernsts Plates.
Atbildoschais redaktors: Dr. phil. Arnolds Plates.

Дозволено цензурою. — Рига, 18 іюня 1892 г.

Sludinajumi.

Ee-eja tikai 10 kap.

Neatsauzami tikai lihds 6. julijam sch. g.

M. A. Schulza pasaules slawenà museja us Jehkaba laukuma

atwehrta katru deenu, un tikai lihds 6. julijam.

Wairak kà 1000 redsefchanas zeenigi preekfchmeti.

Jauns! Jauns!

Diorama:

Niagaras uhdens-kritums.

Neapole lihds ar **Wesuwu** u. t. t.

Ee-eja tikai 10 kap.

Parises smeeklu kabinets.

Katru stundu israhde.

Ee-eja tikai 10 kap.

Anatomiskà nodala

atwehrta tikai peeauguscheem un **peektdeenâs** dahmam.

Ee-eja 10 kap.

Rigas Latw. Amatneeku palidsibas beedribas

Krahschanas un Aisdoschanas Kases walde

ar scho pasino, ka zaur sewischki isdewigeem apstahkleem Kasai espehjams **saweem beedreem apgahdat lehtaku kreditu. No julija 1. d. sch. g.** sahkot, Kasas walde par aisdewumeem **nenem wairs 8%;**

bet tikai 7% par gadu; pret wehrtspapiru eekihlaschanu nems 6%.

Kase **peenem noguldijumus,** us statutu 31. § pamata, tikpat no beedreem, kà nebeedreem un maksà 5½% par gadu; **aisdod nandu,** us statutu 27. § pamatu, pret obligazijam, wehrtspapireem un galwineekeem.

NB. Wisi noguldijumi un aisdewumi schai Kasâ atswabinati no krona un stempelnodokleem.

Walde. 2

Adwokats Stroinowskis

ziwil- un kriminal-leetàs ir runajams no pulkst. 8—10 rihtà un no pulkst. 5—7 wakarà

Wehwer-eelà Nr. 6.

Lugas aprinkî, pee Warschawas dselszela, 18 werstes no Serebriankas stazijas,

teek pahrdotas 93 desjatinas labas aramas semes

(senakà wezà muischa) par 3000 rbl. Tuwakas sinas pee **Gust. Iw. Purakaileu k., Peterburgâ, Rowajà Derewnijà, 2. lihnijà Nr. 74, kort. 4.** Bes tam tur wehl teek **isrenteti kahdi semes gabali,** 10 werstes no Seribriankas stazijas. Tuwakas sinas pee Purakailen kdses, Pleskawà, Sadowajà Nr. 6, paschas namà.

A. G. Ruhtenberga

kimiska fabrika

pee Sarkandaugawas tilta,

usaizina apkahrtnes **kurwju pinejus zaurn gadu pastahwigu darbu sanemt.** Kurwji pinami no kahrkku, eewu, lagsdu waj kabiku rihkstitem. Zenas un mehrus usdod katrà laikà minetà fabrikà. 3

Pakruhschu truhkuma,

kà ari **bruku jostas,** ir dabujamas par 2 rbl. un lehtaki, **masà Kehnina eelà Nr. 17, 2 trepes augschà,** pee kirurga **J. Meileck.**

W. Andrejewska ahdu pahrdotawa,

Peldu (Zuhku) eelà № 26/28,

peedahwà leelà iswehlê wisadas ahdas, tapat ari preeksch kurpneekeem un tirgotajeem beesas, stipras soku ahdas un wisadas pagatawotas kamaschas un ihstus Dubowa stulpes (scheltes) un sahbaku galwas, kà ari gatawus sahbakus loti lehti. 11

Lokamos tehrauda linealus

is smalkakà, nikeleta pulksteenu-federu-tehrauda, **kuri nekad papira neaptraipa** un **pee kuru malam tinte nekeras,** nupat dabuja

Augusts Lyra.

1

Leepu seedus

un

pihladschu ogas

pehrk

A. Wolffschmidts,

Rigà.

2

Tapetes

wislcelakà iswehlê un pa wislehtakàm zenam dabonamas **Rigà, Kungu eelà Nr. 10,** pee

J. M. Trofimowa.

Atkalpahrdeweji dabon peeteekoschu pelnas teesu lehtaki. 2

1

Mahlderu krahsas,
terpentinu,
lihmu,
firnisu,
bronsu, wisadàs krahsàs,
laku, daschadu,
ellu krahsas, pilnigi sagatawotas preeksch nokrahsoschanas,

peedahwà

prowisora

Ph. Blechman'a

apteeku- un krahsu-pretschu pahrdotawa,

Schahlu eelà Nr. 9, blakus Jakscham.

J. Jaksch & Co.,

Rigà.

Wairumà. **Zeetas zenas.** Masumà.

Porzelana krahsaschanas un stikla graweschanas darbniza.

Leelakà iswehle un noliktawa

porzelana, fajansa u. kristala galda trauku.

Alfènide,

misina un laketas skahrda leetas, galda naschi, uhdens silteri, petrolejas lampas un bronsa apgaismoschanas artikeli, pulksteni, musikas rihki un peederumi.

Nikela remontoires pulksteni.

Enkura pulksteni par 10 rbl.

Zilindra pulksteni par 8 rbl.

Mans weikals

no zeturtdeenas, 18. junija sahkot, lihds 1. augustam sch. g.

teek slehgts plkst. 7 wak.

Augusts Lyra.

Pirmà Kreewijas ugunsapdroschinaschanas beedriba,

dibinata **1827** Peterburgâ.

Pilnigi ẓemaksats pamat kapitals **4,000,000 rbl.**
Reserwes kapitali . . . . . **3,000,000 rbl.**

General-agents: **R. John Hafferbergs,**

Rigà Kungu eelà Nr. 22.

Pirmà leelà Kreewijas rihsu-sterkelu fabrika.

Fabrikas sihme.

Selta un sudraba medalas.

Sterkelu fabrikazijas fabeedriba

J. Willms un beedr.,

Halbstadtê, Taurijas gubernà, Kreewijà.

Eedroschinamees zeen. publiku darit usmanigu us muhsu **rihsu-sterkeli,** kas pagatawota is wislabakajeem Persijas rihseem. Muhsu **rihsu-sterkele** labuma sinà naw sliktaka par wislabakeem ahrsemju fabrikateem, turpretim lehtaka, un tadêl mums eespehjams, ar katru eekschsemes kà ari ahrsemes fabrikatu sazenstees. Muhsu **rihsu-sterkele** ir tihra no saehdoschàm weelam un ziteem peemaisijumeem. Muhsu **rihsu-sterkele** ir us wisàm isstahdem Kreewijà ar augstakàm medatam tikuse apbalwota.

Muhsu **rihsu-sterkelu noliktawa leelumà** preeksch **Widsemes** un **Kursemes** atrodas pee

Th. Angelbeck un beedr., Rigà,

kolonial-pretschu pahrdotàwa,

Schahlu eelà Nr. 4 (senak Nr. 2) un Melngalwju eelà Nr. 3.

Sterkelu fabrikazijas fabeedriba

J. Willms un beedr.

Lehti, labi un derigi!

Kà sewischki eeteizamus peedahwà

„Laferma" fabeedriba

nupat kà isnahkuschos

papirosus

„Grafskija", 25 gabl. 15 kap., 10 gabl. 6 kap.,
„Swet", 10 „ 5 „
„Atlasnija", 10 „ 3 „

kurus apgahdajot beedriba netaupija ne puhles, nedz isdewumus.

Dabujami wisàs **kolonial-tirgotawàs** un

„Laferme" fabeedribas noliktawà,

Rigà, Grehzineeku eelà Nr. 26.

P. S. Top luhgts raudsitees us to, ka banderole nebuhtu saplosita.

! Isleetojeet gadijumu !

30 % rabata.

Dehl kungu drehbju weikala **nobeigaschanas, pahrdodu** wisadas **kungu wasaras drehbes ar 30 %.**

! Isleetojeet gadijumu !

30 % rabata!

Sawu pahrdotawu pahrgrosidams, peedahwaju daschadas **selta un sudraba leetas,** selta, sudraba un metala **kehdes, brelokas, pulksteenus, musikas instrumentus** u. t. t.

Par wislehtakàm zenam!

Peenem pulksteenu un selta leetu **reparaturas.**

A. Bereliowa magasina,

leelà Sirgu eelà Nr. 16, masàs Kehninu eelas stuhri. 2

Manà grahmatu- un bilschu-drukatawà-burtu-leetuwê un Latweeschu grahmatu pahrdotawà, Rigà, pee Petera basnizas, dabujamas schahdas grahmatas:

Turaidas jumprawa.

Stahstinsch no Widsemes wezeem laikeem, tautas brahleem par labu farakstits no

J. Dange.

Maksa 15 kap.

Ernsts Plates.

Sabeedriba

M. de la Fare & Co.,

Sw. Peterburgâ,

pahrdod

premiju biletes

us nomaksu pa mehnescheem.

Loti mehrena komisija. Winnestu teesibas un kuponu rentes peeder pirzejam. Mehneschu makfas sanem Rigà.

Premiju apdroschinaschanas pret amortifaziju.

Wirsagents

J. Burchards,

Rigà, Kungu eelà Nr. 24.

Rigas Seedona pal. beedr.

24. junijà 1892. g., kà Jahnu deenà,

atkahrtos wasaras swehtku leetaina laika dehl nepilnigi isdewuschos

salumu isbraukumu

us jauko **Buldur-salu.**

Nobrauks ar kugi „Mobil" un gresni puschkotàm laiwam salumu weetà plkst. 12 deenà.

Kugis nowedis publiku no Arkirejas muischinas turp plkst. ½1 deenà un atpakal plkst. ½9 wakarà. Peedalischanas tapat leem, kà ari kas saluma weetà: **30 kap.**

Krehslà, tà salumu weetu, kà atpakalbraukschanu puschkos bengaliskàm ugunim.

Ja slikts laiks — brauks 4 deenas wehlaku.

Kahrtibas komiteja.

Печатать разрѣшается, Рига, 19 іюня 1892 г. — Рижскій Полицій-мейстеръ Подполковникъ Рейхартъ. — Drukats un dabujams pee bilschu- un grahmatu-drukataja un burtu-lehjeja Ernsts Plates, Rigà, pee Petera basnizas.